

MOMENT 6

MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

LÄRARHANDLEDNING

ÅK1

MODUL 1
KUNSKAPSBAS

OM FUTURE MINDS

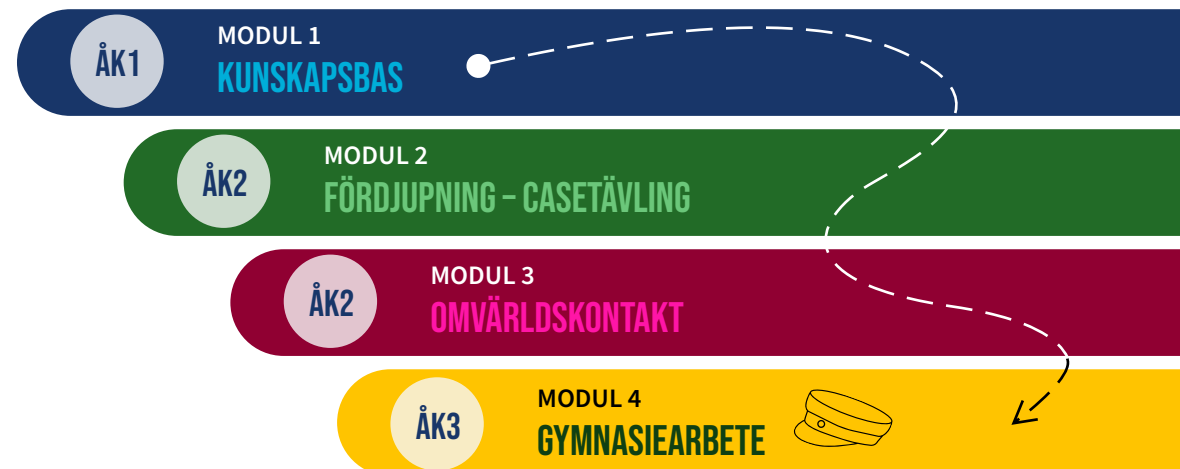
Den här lärarhandledningen är en del av Modul 1 i kunskapsprogrammet Future Minds.

Future Minds är ett kunskapsprogram för gymnasieskolor i hållbar utveckling. Programmet utgörs av 4 moduler som följer eleven genom alla 3 år på gymnasiet med syftet att öka elevers och lärares kunskap och färdighet kring hållbar utveckling under hela studietiden, med målet att ta eleven från grundkunskap till expertis i vår tids viktigaste frågor.

Modul 1 är framtagen och anpassad för årskurs ett på gymnasiet och innehåller en serie sammanhängande moment med handledningsmaterial för lärare att använda i klassrummet. Tillsammans bildar alla moment en helhet och progressionsresa i lärande. Den här handledningen utgör moment 6 av modul 1.

Handledningen är framtagen och skriven av Lisen Vogt och Niccolas Albiz på uppdrag av we_change.

På www.futuremindssweden.se finner du övriga moment och mer information om programmet.

INNEHÅLL

Om Future Minds	1
Introduktion med didaktisk reflektion	3
Material för läraren	4
Koppling till läroplanen	4
Pass 1: Ekosystemtjänster och planetära gränser	5
Övning: Vilka ekosystemtjänster har du använt idag?	5
Värderingsövning	5
Teorigenomgång	6
Pass 2: Biologisk mångfald och Globala målen	7
Uppgift: Biologisk mångfald och Globala målen	7
Pass 3: Lokalt ansvar och förankring	9
Uppgift: Biologisk mångfald och ekosystemtjänster i din kommun	9
Referenslista	10
Bilagor	
Kopplingar till läroplanen	
Case: NYC - Vatten från the Catskills	
Elevuppgift: Biologisk mångfald och Globala målen	
Elevuppgift: Biologisk mångfald och ekosystemtjänster i din kommun	

INTRODUKTION TILL MOMENTET

MED DIDAKTISK REFLEKTION

Vem och vad drabbas när den biologiska mångfalden hotas?

Människan är en del av naturen och egentligen ett djur som alla andra. Men hur hänger vi ihop med resten av vår värld och vad behövs för att bibehålla naturen och planetens välmående? Begreppet biologisk mångfald är en stor global fråga och det kan vara lätt att bara hamna i diskussioner kring nedhuggna regnskogar på andra sidan jordklotet, som i sig är en extremt viktig fråga men som kan vara svår att greppa och agera utifrån i vardagen. Uppgifterna i det här momentet försöker knyta an de globala frågorna med de nationella och inte minst lokala frågorna, som ju alla såklart hänger ihop. Genom att låta eleverna undersöka frågeställningar i sin närhet vill momentet också öka autenticiteten i arbetet. Flera intressekonflikter blir tydliga i momentet som t.ex. hur vi förhåller oss till vår planet och andra levande varelser och vilka beslut som tas idag och hur de påverkar kommande generationer. Genom att eleverna själva är aktiva och får skapa lösningar på hållbarhetsproblem, kritiskt granska och analysera och ställas inför frågeställningar utan givet svar bidrar det till att skapa ett innehåll där eleverna tillägnar sig kunskaper samtidigt som de får möjlighet att engagera sig i hållbarhetsfrågor, vilket i sig ger inverkan på själva lärandet.

Pass 1

Momentet startar i en reflektion kring begreppet ekosystemtjänster och vad det betyder för oss människor och ur ekonomisk synpunkt. Detta följs av en värderingsövning som behandlar frågor kring hur andra livsformer värderas. Eleverna får här möjlighet att träna sig i att ta ställning i frågor som inte bara rör dem själva utan även andra livsformer och kommande generationer. Första passet avslutas med teorigenomgång av begrepp som resiliens, planetära gränser och systemteori (som återkoppling och påminnelse från moment 1 & 2) och sätter detta i relation till balans i naturen och sociala sammanhang.

Pass 2

I pass 2 får eleverna i uppgiften Biologisk mångfald och Globala målen undersöka och kritiskt granska de Globala målen utifrån forskning om biologisk mångfald. Räcker målen? Behövs fler mål och åtgärder? Eleverna får också koppla tillbaka till frågan som ställs i

moment 1: *Vad behövs (göras idag) för att dina barn, barnbarn och barnbarnsbarn ska kunna leva ett gott liv?* utifrån just biologisk mångfald och hur det påverkar kommande generationer. Det är därför bra om eleverna arbetar i samma grupper som i det första momentet och har tillgång till sina anteckningar från det arbetet.

Pass 3

I pass 3 får eleverna i uppdrag att fortsätta fördjupa sig inom samma ämne genom att ta del av den egna kommunens planer och arbete med biologisk mångfald och uppmanas också att sprida sina arbeten till kommunens tjänstemän och politiker. Uppgiften vill bidra till att förbereda eleverna att aktivt delta i samhällslivet vilket i läroplanen uttrycks som *”Det är inte tillräckligt att i undervisningen förmedla kunskap om grundläggande demokratiska värden. Undervisningen ska dessutom bedrivas i demokratiska arbetsformer och utveckla elevernas förmåga och vilja att ta personligt ansvar och aktivt delta i samhällslivet.”*¹ Momentet avslutas med en individuell rapport eller debattartikel där eleverna svarar på rubrikfrågan Vem och vad drabbas när den biologiska mångfalden hotas? och får använda begrepp som återkommer i modulen.

De didaktiska reflektionerna är till stor del inspirerade av resonemangen i Skolverkets modul Hållbar utveckling för gymnasiet.

TIPS

Läs mer i Skolverkets modul Hållbar utveckling om:
Didaktiska perspektiv för hållbar utveckling²

¹ <https://www.skolverket.se/undervisning/gymnasieskolan/laroplan-program-och-amnen-i-gymnasieskolan/laroplan-gy11-for-gymnasieskolan>

² https://www.google.com/url?q=https://larportalen.skolverket.se/LarportalenAPI/api-v2/document/path/larportalen/material/inriktningar/01-hallbar-utveckling/Gymnasieskola/902-Hallbar-utveckling-GY/del_01/Material/Flik/Del_01_MomentA/Artiklar/A1_GY_01A_01_didaktiska.docx

SYFTE

Att fördjupa elevernas förmåga att förstå och tänka i system, samt att öka deras kunskap om samband i naturen och i samhället.

MÅL

Att eleverna tillskansar sig ökade kunskaper om ekosystemtjänster, biologisk mångfald, globala målen för hållbar utveckling och kan omsätta detta i ett lokalt perspektiv.

METOD

Analys över hur de globala målen är uppbyggda, med koppling till lokala planer och åtgärder, värderingsövningar, reflektioner och grupparbete.

MOMENTETS OMFATTNING: 180-280 MIN.

Material för läraren

Se bilagor för:

- Koppling till läroplanen
- Case: NYC vatten och Catskills
- Elevuppgift: Biologisk mångfald och Globala målen
- Elevuppgift: Biologisk mångfald och ekosystemtjänster i din kommun
- Fortbildning på www.futuremindssweden.se

Koppling till läroplanen

Lärrarhandledningen är framtagen med förankring i läroplanen för gymnasiet, GY11. Som bilaga finns en utförlig lista över hur momentet knyter an till olika gymnasiegemensamma ämnens syfte och centrala innehåll såväl som läroplanens övergripande mål och riktlinjer. Här lyfts särskilt Sh, Nk, Sv, Sv2, Hi och Re som exempel, men andra ämnen kan och bör förstås involveras och vi vill uppmuntra och rekommendera arbetslagen på skolan att gemensamt titta efter kopplingar till examensmålen för varje program och avgöra hur de egna karaktärsämnena kan bidra till momentet och dess innehåll.